

Yutaavaano aa kua aavaa fafaara reeravai

Yutaava aa yanaa aavaa roo vaidiiya unakuaiyauvaa gioonna kiaapuuya kiasa mmida varida ngiariiyara kiasano: Ta vaa Yisuunnara kutaavaivee, kiaunnayavee, tuuyara ivo roo iyara ooqoo tiravaivee.

¹ Na Yutaava Yakoopaa kataivo Yisuu Kirisiinna mmoori vareera vaidivoono aa yanaa aavaa fafaarakiaunoo.

Ngia gioonna kiaapuuya ti Napoova Anutuugo ngii maavee tioo ngiiiyara mmuduuya ruaikio Yisuu Kirisiiva ngiiiyara haitaturaiyani na aa yanaa aavaa ngiini fafaarakiaunoo.

² Anutuugo ngiiiyara boo tioo ari ausa nuu-faivaa ngii mioo ari mmuduuya riraivaa ngii mino ngiiki suvuaainai variateeraivaara na yaata utuaunoo.

Yutaava unakua vitairaiyara yaagueeqama tiravai

³ Ni seena na ngiiiyara mmuduuya riraiyaso, Anutuugo ti vitoo mmuaakaraama yoketaivau ti yapaivaara na ngiini fafaara raanaree kiasa iina rikiauko Anutuugo yaagueeqama ni tikiai aanna makee na vo kuavai ngiini fafaara raunoo. Yisuunna kuaivaara ta kutaavaivee tiraivaa Anutuugo mmuaaneetu nnaasu ari gioonna kiaapuuya mmiravai. Ii kua ivaara ngia mmannammanna yaagueeqama kutaavaivee kiateeraivaara na aa

yanaa aavaa ngiini fafaara ree ivaara yaagueueqama ngii kiaunoo.

⁴ Maisa vaidi vooya hama Anutuuoqaa kuaivaa rikiaiya tiisi ngiaani ta kiaunnaanoo: Vaa Anutuuoqaa kuaivaa rikiaayaida ngiaanoo, kiaunnani ti tasipama varida ngiari yaata utuaa kuaivaa kiaavai. Anutuuoqo kati tiiyara yoketaama yaata utuoo ti mminnamminnaa maisaiyauvaa rugaivaara iya hama tuqinnama yaata utiraida hanigia kiisama koonnama kua kiaavai. Iya sabi heera aataruuvaara inna aikioovee kiaivaara iya itaama kua kiaavai. Iya itaa kua kiasa kiada ti nnoonna mmuaa tuanaivaa Udaanga Yisuu Kirisiinnara iya ooqoo kiaavai. Maisa irisaivo vaa iyani vaivaa fai yapooma varaaraivaara nnaaru Anutuuoqaa kua fafaara roovo iyara itaa kua tiravai.

⁵ Ngia aa kua aavaa vaa arinaima rikiaaniaata na kava ngii giaa ngii minaravai. Udaangaivo gioonna kiaapu Isarairaiya mmata Iyiipaivakidiri iya vitoo yoketaivau yapa kiooduu nnaagiai vooya hama innara kutaavaivee tuuya ruputu taikeeravai.

⁶ Anutuuoqo aangeraiya ngiari seena aangeraa vooyara diraivaa iya mmuduu hama iyara diraida ngiari mmaata tuanaiyauvaa eyommaara pikiooyauvaara yaata utuatee. Anutuuoqo iya vitoo upisi tuanaa yoosinnaivaki yapa kioo yeena yaagueeqaiyauvaadiri iya rau kiooduu ivaki tupatupaa varida nnaagiai Anutuuoqo iya yaparaira suai pinaivaara faannaida variaavai.

⁷ Yoosinnaivaitana Sutuuma Kumuara ivaitanaara yaata utida ivaitana vainima vau

yoosinnaiyauvaaraatama yaata utuatee. Gioonna kiaapu ivaki varuuya aangeraiya uvaugiataama iida iya nnaata vaati tasipoo aataruuvaa pikiada gioonnaiya ngiari seena gioonnaiya tasipooduu vaidiiya ngiari seena vaidiiya tasipeeravai. Tasipooduu too Anutuuqo irisai ikia pinaivo tupatupaa vairaivaki iya yapeeravai. Iya uvua Anutuuqo irisai maisaivaa iya mmuuvuudiri ta arinaima rikiaateeraivaara Anutuuqo itaama iya iiravai.

⁸ Ii maisa vaidi hama Anutuuqaa kuaivaa rikiaa iya Sutuuma Kumuaraiya uvaugiataama mmuaikaraama iida iya ruvuata roosiima ari vookaraiyauvaa toovaara iya sabi heera aataruuvaa iida Anutuuqo iyara diraivaara puruuka tida ngiau aapu yoketaama variaa aangeraiyara maisa kua kiaavai.

⁹ Aangeraiya kieetaivaa nnutuuvo Maikooro hama Sataangaara maisa kua tiravai. Ivoota Sataangootama Musinna nnabaivaa varaaraivaara buaaru tida kua yaagueeqama tuduu Maikooro hama yopeema Sataangaara kua maisaivaa tioo hama innaki kua pinaivaa yapeeravai. Ivo kati tunoo: Udaangaivoono yaagueeqama iiki kua ki-aiivee, tiravai.

¹⁰ Vaidiiya hama Anutuuqaa kuaivaa rikiaiya uu aataruuyauvaa iya hama arinaima rikiaiyaavaara maisa kua kiaavai. Mo iya arinaima rikiaa aataruuyauvaara iya fayai mmararaiya yaata utiraivaa roosiima kumimakama yaata utida kati nuaida varida iikiaa aataruuyauvoono iya yaataroo iya rupuutu taikaivai.

¹¹ Fai iya irisai maisaivaa varaaravaivee. Iya

nnaaruaa vaidi Kaingo uu aataruuvaugiataama kuaavai. Kaingo ari kataivo inna yaataroovaara inna nnannatooduu Anutuugaa avaivaa yaatareeravai. Iya nnaaruaa vaidi Biriamaa roosiima sikauvaara mmuduuya riraivaara nnaasu yaata utida maisa aataruuvaa iikiaivaara sikau irisaivaa varaavai. Nnaaruaa vaidi Koraava Anutuugaa kuaivaa hatokoo arinaidiri puaraivaa kati Anutuugaara hudeera mmooriivaa uuvaa vaidi maisaiya mmuaikaraama iikiaavo Anutuugo iya putira irisaivaa iya mmiivai.

¹² Iya ngiari mmammaiyauvaara yaata utida iikiaavo hama iya mmamma maisaivai. Ngia mmuaavau yoketaama varida yeenna nneeraivaki iya numa ngii tasipama yeenna nneeda ngiari mmammaiyauvaara nnaasu yaata utida sabi nnaani ngia mmuakiaaya koonnama yeenna nnaavai. Iya itaama iikiaivo koonnainoo. Iya ngiariiyara nnaasu yaata utuaavai. Upisi namaivaa ooruruuvo utuoo rupi kiaikio hama vati ruaivaa roosiima iya iikiaaravee kiaa kiada hama iikiaavai. Yatariiyauvo iira vaira suaivaki hama iiraataiyauvo aasannaira aataruuvaa varaavai. Varada diaavo ooruruuvo utuoo ravagiauru kiaikiai kati vaida eyommaara aasannama kiaavai. Ii vaidi iya itaama variaavai.

¹³ Iya nnoori pinaivaa ooruruuvo utikio pinaama ketekaateevaa roosiima varida maisama kua kiaavo ngiari mmamma maisaira aataruuvo kokoparauvo vaineema kooyaa vaivai. Iya aakiapuayauvo ngiari mmaataiyauvaa pikiada sabisaabi vida taikeeraivaa roosiikiaayavee. Vaa Anutuugo

iyani upisi tuanaa yoosinnaivaki mmaataiyauvaa teerama kiaivaki fai iya ivaki tupatupaa variaaravai.

¹⁴ Tauraanaa vaidi Ataamaakidiri inna nneeditunna sidinnaidiyya yaaku saivai sainaidiri taarama nnidada Inooko variravai. Varioo ii vaidi maisa iya nnaagiai varaaraivaara kua tioo tunoo: Taatee. Udaangaivo ari aangeraa yoketaa tuanaa kaayakaayau ari vookaraiyauvaatama tasipama tuoo

¹⁵ mmuakiaa gioonna kiaapuuya ya-parainaraivaara tiinaravai. Mmuakiaa gioonna kiaapuuya hama Anutuuqaara yaata utirama kiada mminnamminnaa maisaiyauvaa varaiya fai Anutuugo mmuakiaa mmoori maisamaisama ngiari iikiyaiyauvaaraatama mmuakiaa kua maisaiyauvaa iya innara kiaiyouvaaraatama fai ivo kua pinaivaa iyaki yapaanaravaivee. Inooko nnaaru itaa kua tiravai.

¹⁶ Ii vaidi maisa iya mmannammanna nunuraanurai tida varida vooyaki kuaivaa ravuvuutu kiada tida varida maisa aataru ngiari iikiatairaiyauvunugiataama vida ngiariiyara ngiari avai pinaiyauvakidiri mannaka tida ngiari iikiatairaiivaara ngiari vooyaki nnamhari kuaivaa yapa kiaani iyani iikiaavai.

Yutaava kua yaagueeqaivaa vaa ausa hanigieeraiya kiaa mmiravai

¹⁷ Ni seena na ngiiiyara mmuduuya riraiyaso, tuqinnama yaata utuatee. Ti Udaanga Yisuu Kirisiinna kua varada nuaira vaidiyya nnaagiai vainara kuaivaa nnaaru ngii giaa ngii mmuuvaa kava rikiaatee.

18 Iya ngiita kua tida tunoo: Nnaagiai suaiyauvo nninai vaidiia ngiari iikiataira maisa aataruuyauvunu kuaiya fai diitada Anutuugaa kua aataruuvaara ngiari tai rikiai kua kiaravaivee. Kua varada nuairaiyaano itaa kua tiravai.

19 Ii vaidi maisa iya ngii tasipama varida ngiari yaata tinniiyaadiri kua vooyauvai yaata utida ngii hapauma kiaara ii kiaavai. Iya ngiari yaata tinniiyauvunudiri kumimakama yaata utida iikiaa aataruuyauvaa iida varida hama Mmannasa Yoketaivoono iya kiaa mmikiai iikiaavai.

20 Mo ngia ni seena na ngiiyara mmuduuya riraiyaso, Anutuugaa kua yoketaa tuanaivaara ngia kutaavaivee kiaivaa mmannammanna ngiingiiyara ngiingiiyara tida yaagueeqama varia rada kuatee. Mmannasa Yoketaivaa yaagueeqaivaa tasipama yaaku varaatee.

21 Ngia ti Udaanga Yisuu Kirisiiva ngiiyara boo tioo tupatupaa variraivaa ngii minaraivaara faannaida varida Anutuugo ngiiyara mmuduuya ruaveeraivaara safuuma variatee.

22 Gioonna kiaapu Anutuugaa kuaivaara taara yaata utuaiyara boo tida iyara yoketaakiatee.

23 Vaidiia ikiaivo vaidi voovai taa taputu kieevoora kiaa utu raririima kati naatauvau yapeerayaama ngia Anutuugaa mmayaaya yoketaivaa vooya kiaa mmikio Anutuugo iya vitoo yoketaivau yapaivee. Gioonna kiaapu vooya ngiari mmamma iira aataru maisaivaa iikiaiya sa iya tasipama mmoori maisaivaa iida ivaara mmuduuya ruatee. Iya roosiima

haruruaraivaara aatuuda iyara boo tida iyara yoketaakiatee.

Yutaava kua yoketaivaa Anutuuqaara tiravai

²⁴ Anutuuqo ti vitoo yoketaivau yapaivoono aikiooma ngii utinai fai ngia hama haruruaraivaara ta kua yoketaivaa kiaaravai. Ivo ari yoosinna yoketaivaki ngii yapa kinai ngia hama ngii mminnamminnaa maisaatainai sirigaida variaaraivaara ta kua yoketaivaa kiaaravai.

²⁵ Ti Udaanga Yisuu Kirisiiva putuuvaara Anutuuqo ti vitoo yoketaivau ti yapaivai. Ivo mmuaa tuanaa Anutuuqo varikio inna nnutuuvo ngiau aapu vaikio ivo ti kieeta tuanaavai varioo mmuakiaa mminnaiyauvaara dikio yaagueeqa ari vookaraivo innasi vaivaara ta kua yoketaivaa kiaaravai. Ivo nnaaru hama ngiau mmata uu suaivaki itaama varioo aanna makee varioo fai yapooma mmannammanna itaama nnaasu varinaravaivee. Kua kutaa.

Karaasa Yeena Rau Kioo Kuaivovee
The New Testament in the Waffa Language of Papua
New Guinea

Nupela Testamen long tokples Waffa long Niugini

copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Waffa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

4da5455c-4c87-58ee-a650-bb37acea5bca